

Bruxelles, 10.3.2021.
COM(2021) 110 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o humanitarnom djelovanju EU-a: novi izazovi, ista načela

1. Uvod: novi i stari izazovi za humanitarnu pomoć EU-a

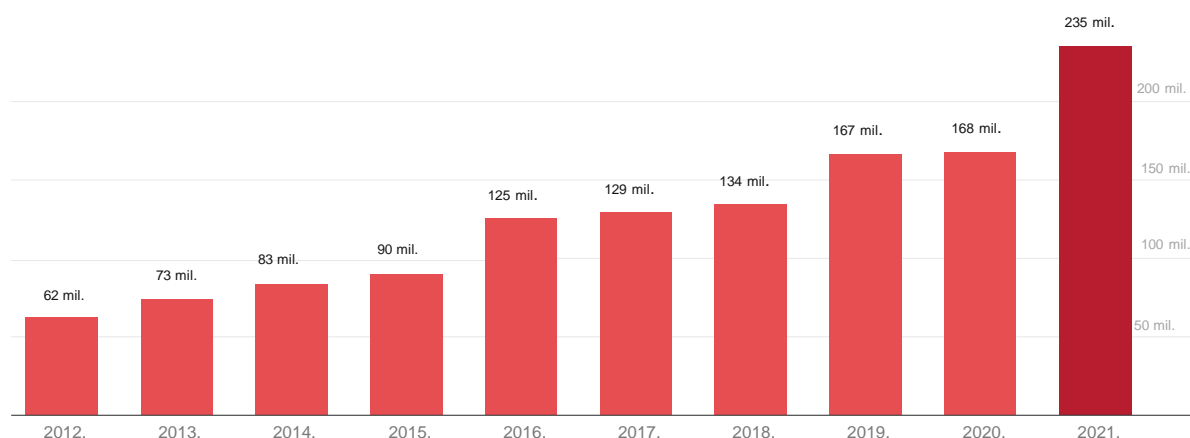
Europska unija i njezine države članice **vodeći su svjetski donator humanitarne pomoći** s oko 36 % udjela u humanitarnoj pomoći u čitavom svijetu¹. U svijetu u kojem je sve više sukoba i katastrofa, humanitarna pomoć važna je sastavnica vanjskog djelovanja EU-a i njegove sposobnosti da širi svoje vrijednosti na globalnoj razini.

Međutim, pružanje humanitarne pomoći otežano je zbog dosad neviđenih problema koje je dodatno pogoršala pandemija bolesti COVID-19. **Humanitarne potrebe dosegle su svoj povijesni vrhunac**, uvelike zbog ponovne pojave sukoba na državnim razinama² i utjecaja klimatskih promjena, uništavanja okoliša, globalnog rasta stanovništva i neuspješnog rada vlada. Međutim, sve je veći **nerazmjer između humanitarnih potreba i resursa koji su dostupni** na globalnoj razini. **U pitanje se kao nikad prije dovode osnovne norme i načela**, zbog čega je pružanje pomoći sve teže i opasnije.

U ovoj se Komunikaciji utvrđuje način na koji EU, u suradnji sa svojim različitim humanitarnim partnerima i drugim donatorima, može pronaći rješenja za te probleme.

Humanitarne potrebe: u znatnom porastu zbog pandemije bolesti COVID-19 i posljedica klimatskih promjena

Osobe kojima je potrebna humanitarna pomoć (2012.-2021.)

Podaci od datuma objavljivanja Izvješća o humanitarnoj pomoći na svjetskoj razini Promjene broja osoba i financijskih zahtjeva u pogledu Regionalnog plana za pomoć izbjeglicama (RRP-ovi) nastale su zbog preklapanja s Planom humanitarne pomoći (HRP-ovi)

Dijagram: UN, Humanitarna pomoć na svjetskoj razini 2021. • Izvor: Humanitarian Insight

Od početka **pandemije bolesti COVID-19** potrebe za humanitarnom pomoći i s tim povezana globalna odgovornost EU-a veći su nego ikad prije. Procjenjuje se da je 150 milijuna ljudi tijekom 2021. zapalo u ekstremno siromaštvo zbog pandemije³. Pojava COVID-a 19 intenzivirala je postojeće slabosti i nejednakost te dodatno povećala humanitarne potrebe. Ujedinjeni narodi procjenjuju da će u 2021. gotovo 235 milijuna ljudi

¹Ukupna dodijeljena sredstva EU-a i država članica u 2020. iznosila su 7,577 milijarde EUR (<https://fts.unocha.org/>)

² Mirovni istraživački institut u Oslu, *Conflict Trends: A Global Overview, 1946–2019 (Trendovi u području sukoba: globalni prikaz, 1946.–2019.)*.

³ Svjetska banka, *Global Economic Prospects (Svjetski gospodarski izgledi)*, siječanj 2021.

trebati humanitarnu pomoć, tj. jedna od 33 osobe u svijetu. To je povećanje od 40 % u odnosu na procijenjene potrebe 2020. (prije pandemije COVID-a 19) i gotovo trostruko više nego 2014. Broj prisilno raseljenih osoba udvostručio se od 2010. i do kraja 2019. dosegno je 79,5 milijuna⁴. Prosječna humanitarna kriza sada traje više od devet godina, a mnoge druge, među ostalim i u susjedstvu Europe, traju znatno dulje. Zbog toga je previše humanitarnih kriza „zaboravljeno⁵”.

EU i njegove države članice reagirali su tako što su od travnja 2020. u okviru skupine **Team Europe**⁶ prikupile iznos od 38,5 milijardi EUR, od čega je 3,49 milijardi EUR namijenjeno za odgovor na krizne situacije i humanitarne potrebe nastale zbog pandemije.

Klimatske promjene pogoršavaju štete u okolišu i posljedice neodrživog gospodarenja prirodnim resursima te dodatno doprinose povećanju potreba za humanitarnom pomoći. Osim što dovode do sve češćih i težih elementarnih nepogoda koje za sobom ostavljaju katastrofe, klimatske promjene i uništavanje okoliša među glavnim su uzrocima sukoba, nesigurnosti opskrbe hranom i raseljavanja. U 2018. oko 108 milijuna ljudi trebalo je međunarodnu humanitarnu pomoć zbog oluja, poplava, suša i šumskih požara⁷. Do 2050. bi zbog katastrofa povezanih s klimatskim promjenama i socioekonomskog učinka klimatskih promjena taj broj mogao porasti na više od 200 milijuna⁸.

Sve veći manjak financijskih sredstava i trajno nedostatna baza donatora

U 2020. sveukupne humanitarne potrebe UN-a naglo su porasle na gotovo 32,5 milijarde EUR, što je najveći iznos ikad, među ostalim i zbog posljedica pandemije bolesti COVID-19. Međutim, za zadovoljavanje tih potreba nedostajalo je 17,5 milijardi EUR, što je više od polovine ukupnog iznosa. Prema podacima UN-a, za pokrivanje humanitarnih potreba u 2021. potreban je početni iznos od 29 milijardi EUR⁹. Unatoč dodatnom trudu EU-a i drugih donatora posljednjih godina koji je globalno urodio povećanjem dostupnih sredstava za humanitarne potrebe s 4,1 milijarde EUR u 2012. na 15 milijardi EUR u 2020., **nedostatak financijskih sredstava za humanitarnu pomoć na globalnoj razini svejedno je sve veći. Taj će se raskorak između potreba i sredstava vjerojatno još više povećavati** jer će gospodarstva donatora i dalje biti pod pritiskom zbog gospodarskih i socijalnih posljedica pandemije bolesti COVID-19. Neki od glavnih donatora već su najavili rezove u svojim proračunima za pomoć ili u pogledu svojih doprinosa velikim krizama. Zabrinjavajuće je da se globalno financiranje humanitarne pomoći i dalje uvelike oslanja na vrlo ograničen broj donatora: u 2020. je 83 % prijavljenih financijskih sredstava dolazilo od deset najvećih

⁴ UNHCR, *Global Trends, Forced Displacement in 2019* (Globalni trendovi, prisilna migracija u 2019.), <https://www.unhcr.org/globaltrends2019>

⁵ Humanitarne krize obilježene ograničenom reakcijom donatora, ukupnim manjkom financijskih sredstava i niskom razinom medijske pozornosti.

⁶ Skupina Team Europe okuplja EU, njegove države članice, njihove diplomatske mreže, financijske institucije, uključujući nacionalne razvojne banke i tijela za provedbu, kao i Europsku investicijsku banku (EIB) i Europsku banku za obnovu i razvoj (EBRD). Više informacija: https://ec.europa.eu/international-partnerships/topics/eu-global-response-covid-19_en#header-2844

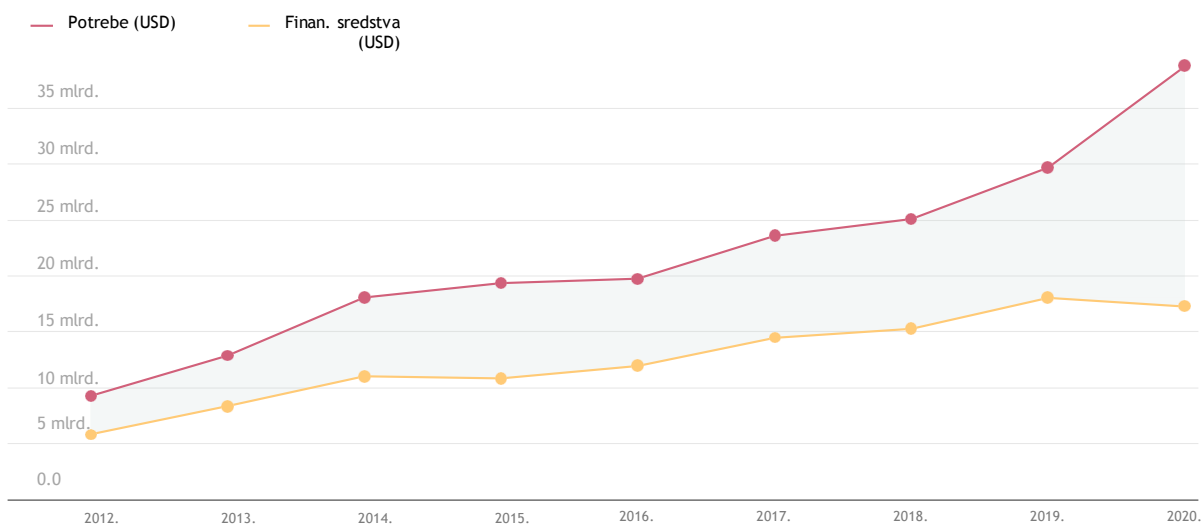
⁷ Svjetska meteorološka organizacija, *State of Climate Services 2020 Report* (Izvešće o stanju službi u području klime 2020.)

⁸ Međunarodna federacija društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, *The Cost of Doing Nothing* (Posljedice nedjelovanja), rujan 2019.

⁹ Ujedinjeni narodi, *Global Humanitarian Overview 2021* (Humanitarna pomoć na svjetskoj razini 2021.)

donatora u svijetu¹⁰. Isto vrijedi i unutar EU-a, gdje velika većina ukupnih sredstava EU-a za humanitarnu pomoć dolazi iz proračuna vrlo malog broja država članica i iz proračuna EU-a¹¹. To nije održivo.

Nedostatak financijskih sredstava (2012.-2020.)

Dijagram: UN, Humanitarna pomoć na svjetskoj razini 2021. • Izvor: Služba za praćenje financijskih transakcija

Prepreke za pristup humanitarnoj pomoći i njezinu isporuku

U mnogim sukobima raste broj izravnih i često namjernih napada na civile, bolnice i škole kojima se krši međunarodno humanitarno pravo. U 2019. je zabilježeno 277 napada na humanitarne radnike, u kojima je njih 125 ubijeno¹². U mnogim kriznim situacijama humanitarne agencije suočavaju se i s administrativnim preprekama i drugim ograničenjima, što može otežati njihov pristup pogođenom stanovništvu. Blokade zbog bolesti COVID-19 i posljedična ograničenja kretanja prouzročili su nove probleme u pružanju pomoći pogođenom stanovništvu.

S obzirom na te trendove i probleme, EU mora dati novi poticaj svojoj politici humanitarne pomoći kako bi bolje odgovorio na rastuće humanitarne potrebe i pomogao u stvaranju povoljnijeg okruženja za dostavu humanitarne pomoći u skladu s načelima za njezino pružanje. Istodobno će nastaviti blisko surađivati s akterima u području razvoja i izgradnje mira kako bi se promicala dugoročna rješenja.

¹⁰ UN OCHA, Služba za praćenje financijskih transakcija, <https://fts.unocha.org/>

¹¹ <https://fts.unocha.org/>

¹² Humanitarna pomoć i njezini rezultati, *Aid Workers Security Database* (Baza podataka o sigurnosti humanitarnih radnika), <https://aidworkersecurity.org/incidents/report>

2. Izgradnja čvrstih temelja: iskušana i ispitana načela humanitarne pomoći

Humanitarna pomoć EU-a počiva na čvrstoj pravnoj osnovi i skupu temeljnih načela i zajedničkih ciljeva. I dalje će strogo počivati na općim humanitarnim načelima humanosti, neutralnosti, nepristranosti i neovisnosti, kako su utvrđena međunarodnim pravom. Osiguravanje da državni i nedržavni akteri poštuju međunarodno humanitarno pravo ostat će osnovni cilj politike humanitarne pomoći EU-a.

Europski konsenzus o humanitarnoj pomoći¹³ i dalje je referentni okvir za humanitarno djelovanje EU-a. Zajedno s Uredbom o humanitarnoj pomoći¹⁴, Konsenzusom se utvrđuju posebna priroda i zadaće humanitarne pomoći: humanitarna pomoć EU-a pruža se isključivo na temelju potreba, u skladu s načelima dobrog doniranja humanitarne pomoći¹⁵. Kao što je navedeno i u integriranom pristupu EU-a vanjskim sukobima i krizama¹⁶, na humanitarnu pomoć EU-a ne utječu politički, strateški, vojni ili gospodarski ciljevi. To je važno i kako bi se osiguralo da se pomoć može pružiti osobama pogođenima krizom u često složenim političkim i sigurnosnim okruženjima.

Iako je humanitarna pomoć ključan dio cjelokupnog odgovora EU-a na krize, EU štiti posebnu prirodu svoje humanitarne pomoći, a istodobno dodatno učvršćuje povezanost s razvojnom pomoći EU-a, rješavanjem sukoba i inicijativama za izgradnju mira.

Humanitarnim odgovorom EU-a i dalje će se poštovati načelo „**nenanošenja štete**” pogođenom stanovništvu i okolišu¹⁷ te će se nastojati **uzeti u obzir sukobi** kako se ne bi nehotice dodatno pogoršali. I dalje će se promicati i jačati djelotvorna humanitarna **civilno-vojna koordinacija** kako bi se zaštitio humanitarni prostor.

Humanitarna pomoć često je glavni oblik pomoći koja se pruža osobama pogođenima krizom. Budući da su potrebe i proračuni za pomoć preopterećeni do krajnjih granica, opasnost da će neki ljudi i zajednice biti zapostavljeni vrlo je izgledna. **EU će i dalje osiguravati uravnotežen odgovor na potrebe** te će 15 % svojeg početnog proračuna za humanitarnu pomoć i dalje namijeniti „**zaboravljenim krizama**”.

Kontinuirana integracija **zaštite** osoba u kriznim situacijama, među ostalim prevencijom, ublažavanjem i odgovorom na seksualno i rodno uvjetovano nasilje te seksualno iskorištavanje, zlostavljanje i uznemiravanje, ostat će važna značajka humanitarne pomoći EU-a, u skladu s Akcijskim planom EU-a za rodnu ravnopravnost¹⁸. EU će nastaviti podupirati globalni **poziv na djelovanje za zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja u kriznim**

¹³ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1431445468547&uri=CELEX:42008X0130\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1431445468547&uri=CELEX:42008X0130(01)).

¹⁴ Uredbom Vijeća 1257/96 određuje se način pružanja humanitarne pomoći EU-a; u njoj se utvrđuje da bi humanitarna pomoć EU-a trebala doprijeti do osoba pogođenih katastrofama ili sukobom, bez obzira na njihovu rasu, etničku skupinu, vjeru, spol, dob, nacionalnost ili političko opredjeljenje i ne smije se voditi ili biti podložna političkim razlozima.

¹⁵ <https://www.ghdinitiative.org/ghd/gns/principles-good-practice-of-ghd/principles-good-practice-ghd.html>

¹⁶ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5413-2018-INIT/en/pdf>

¹⁷ U Europskom konsenzusu o humanitarnoj pomoći poziva se na uključivanje pitanja zaštite okoliša u sektorske politike i intervencije humanitarne pomoći.

¹⁸ https://ec.europa.eu/international-partnerships/news/gender-action-plan-putting-women-and-girls-rights-heart-global-recovery-gender-equal-world_en

situacijama¹⁹. Također će poštovati svoje obveze u pogledu brzog rješavanja svih oblika povrede dužnosti u sektoru međunarodne pomoći i povećanja odgovornosti²⁰.

Ljudi će ostati u središtu humanitarne pomoći EU-a, a **korisnici pomoći moći će konstruktivno sudjelovati** u odlukama koje se na njih odnose. EU će posebno nastojati zadovoljiti potrebe i prava određenih skupina, uključujući žene, djecu, starije osobe i osobe s invaliditetom. Time se pridonosi cjelokupnom programu EU-a za ravnopravnost²¹, što je glavni prioritet Europske komisije.

Pristup sigurnom i neprekinutom školovanju za djecu u kriznim okruženjima od ključne je važnosti, no to je daleko od ostvarivanja svugdje. Obrazovne ustanove, kao i sami učenici, sve više postaju namjerna meta nasilnih napada, posebno u regiji Sahel. U međuvremenu, iako se s pomoću digitalnih rješenja i nastave na daljinu osigurao kontinuitet za učenike i studente na mnogim mjestima tijekom pandemije bolesti COVID-19, te su mogućnosti nedostižne za mnoge primatelje humanitarne pomoći jer se djeca izbjeglice i interno raseljena djeca suočavaju s posebnim izazovima u pristupu obrazovanju. UN procjenjuje²² da za gotovo 24 milijuna djece i mladih u humanitarnim kriznim situacijama neće biti moguć povratak u školu zbog bolesti COVID-19. Djevojčice su izložene čak i većem riziku jer nepohađanje škole u mnogim slučajevima ima za posljedicu rane i prisilne brakove²³. EU će se i dalje snažno usredotočiti na **zaštitu djece i obrazovanja u kriznim situacijama**, posebno na pristup obrazovanju za djevojčice u humanitarnom kontekstu. Nastavit će dodjeljivati najmanje 10 % svojeg godišnjeg humanitarnog proračuna tom prioritetu (porast u odnosu na samo 1 % u 2015.) te će se u potpunosti uključiti u „Deklaraciju o sigurnim školama”²⁴.

Naposljetku, učinkovit **multilateralizam**²⁵ i **koordinacija pod vodstvom UN-a** i dalje će kao ključni pokretači principijelnog i dosljednog humanitarnog odgovora biti važni za

¹⁹EU je predvodio poziv na djelovanje (<https://www.calltoactiongbv.com/>) od lipnja 2017. do prosinca 2018. te izdao operativne smjernice o uključivanju osoba s invaliditetom u humanitarna djelovanja koja financira EU: https://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/2019-01_disability_inclusion_guidance_note.pdf

²⁰EU je podržao „Obveze donatora u vezi sa suzbijanjem seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja te spolnog uznemiravanja u sektoru međunarodne pomoći” i „Preporuku Odbora za razvojnu pomoć OECD-a o iskorjenjivanju seksualnog iskorištavanja, zlostavljanja i uznemiravanja u razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći” iz 2019.

²¹„Jednakost za sve i jednakost u punom smislu riječi” ključni je politički prioritet Europske komisije. Kako bi se taj cilj pretvorio u stvarnost, Komisija od ožujka 2020. predlaže niz konkretnih inicijativa i strategija za ravnopravnost koje se posebno odnose na rodnu ravnopravnost, invaliditet i borbu protiv različitih oblika diskriminacije. U njih se ubraja i Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost III. u vanjskim odnosima; Strategija EU-a za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020.–2025.; Strategija EU-a o pravima osoba s invaliditetom; Strategija EU-a za ravnopravnost LGBTIQ osoba za razdoblje 2020.–2025.; Akcijski plan EU-a za borbu protiv rasizma za razdoblje 2020.–2025.; Strateški okvir EU-a za ravnopravnost, uključivanje i sudjelovanje Roma za razdoblje 2020.–2030. (https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/dalli/announcements/union-equality-first-year-actions-and-achievements_en). Vidjeti i Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020.–2024. (<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10101/2020/EN/JOIN-2020-5-F1-EN-ANNEX-1-PART-1.PDF>).

²²Ujedinjeni narodi, *Global Humanitarian Overview 2021* (Humanitarna pomoć na svjetskoj razini 2021.)

²³Vidjeti sažeto izvješće glavnog tajnika UN-a „Utjecaj bolesti COVID-19 na žene”: <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/04/policy-brief-the-impact-of-covid-19-on-women>; Vidjeti i internetske stranice Europskog instituta za ravnopravnost spolova o rodnim učincima bolesti COVID-19: <https://eige.europa.eu/topics/health/covid-19-and-gender-equality>

²⁴Deklaracija o sigurnim školama (2015.) međuvladina je inicijativa koju predvode Norveška i Argentina i kojom se nastoji poboljšati zaštita obrazovanja od napada i osigurati kontinuitet sigurnog obrazovanja tijekom oružanih sukoba.

²⁵Zajednička komunikacija o jačanju doprinosa EU-a multilateralizmu utemeljenom na pravilima https://eeas.europa.eu/sites/default/files/en_strategy_on_strengthening_the_eus_contribution_to_rules-based_multilateralism.pdf

humanitarno djelovanje EU-a. Nadalje, EU će se i dalje oslanjati na snažnu mrežu različitih partnera, uključujući nevladine organizacije, agencije UN-a, fondove i programe te druge međunarodne organizacije, kao i specijalizirane agencije država članica EU-a. Suradnja s tim raznolikim partnerima ključna je za postizanje napretka i kvalitetnih rezultata na terenu.

3. Rješavanje pitanja sve većih potreba i manjka financijskih sredstava

3.1. Ostvarivanje boljih rezultata: jačanje djelotvornosti i učinkovitosti, bolje iskorištavanje inovacija i kapaciteta

Već 2016. na svjetskom humanitarnom sastanku na vrhu glavni donatori i organizacije za humanitarnu pomoć prepoznali su strukturne izazove u vidu sve većih potreba i ograničene baze resursa. Složili su se oko Velikog dogovora za prilagodbu radnih praksi donatora i organizacija za pomoć u cilju maksimalnog povećanja učinkovitosti i utjecaja²⁶. Središnje ideje na kojima se temelji Veliki dogovor važnije su i hitnije nego ikad prije: **fleksibilnost donatora** kako bi se humanitarnim partnerima omogućio pravodoban i prilagođen odgovor, uz usklađivanje zahtjeva za izvješćivanje različitih donatora koji su često opterećujući. Zauzvrat, humanitarne organizacije **obvezale su se ponovno na koordinirane procjene potreba, odgovornost** prema korisnicima i poreznim obveznicima, **transparentnost i vidljivost** donatorske pomoći, istodobno osiguravajući da najveći mogući udio sredstava dopre do osoba kojima je potrebna pomoć. Paralelno s tim od ključne je važnosti brzo mobilizirati financijska sredstva kao odgovor na nepredviđene krizne situacije (kao što je se pokazalo u pandemiji bolesti COVID-19) i češće iznenadne prirodne katastrofe, kao što su one uzrokovane klimatskim promjenama. EU će nastojati dodatno modernizirati svoje mehanizme financiranja kako bi svojim humanitarnim partnerima ponudio **veću operativnu fleksibilnost** uz istodobno povećanje **dobrane vrijednosti i vidljivosti pomoći EU-a**.

Iako se većina humanitarne pomoći EU-a dodjeljuje na godišnjoj osnovi, Europska komisija pokrenula je višegodišnja i višedržavna „programska partnerstva”, uključujući s Međunarodnim odborom Crvenog križa²⁷. Tim se partnerstvima nastoji omogućiti veća fleksibilnost humanitarnim partnerima i smanjiti administrativno opterećenje humanitarnih partnera i Komisije, uz istodobno maksimalno povećanje učinka financiranja EU-a i povećanje vidljivosti EU-a. Taj će se pilot-pristup proširiti na subjekte i agencije UN-a i druge međunarodne organizacije.

Općenito, **EU će i dalje promicati razvoj i prihvaćanje inovativnih rješenja** kojima se pruža učinkovitija, isplativija, ekološki prihvatljiva pomoć prilagođena klimatskim promjenama²⁸.

Upotreba **gotovinskih** transfera sada je općeprihvaćena kao najučinkovitiji i najdjelotvorniji način pružanja pomoći osobama pogođenima sukobima ili katastrofama. EU se dugoročno obvezao na pružanje gotovinske novčane pomoći u humanitarnom okruženju, kad god je to moguće i primjereno²⁹. Suradivao je s ključnim partnerima kako bi osigurao da najveći mogući udio financijskih sredstava iz programa novčane pomoći dopre do krajnjih korisnika.

Digitalna sredstva ključna su za sigurnu isporuku novčane pomoći. Novčana pomoć, ako je dostupna, može imati važnu ulogu i za obrazovanje, tj. uvođenje učenja na daljinu u

²⁶Vidjeti: Skupina na visokoj razini za financiranje humanitarne pomoći: *Too important to fail - addressing the humanitarian financing gap (Neuspjeh nije opcija – rješavanje problema manjka financijskih sredstava za humanitarnu pomoć)* i <https://agendaforhumanity.org/initiatives/3861>

²⁷ Među ostalim i na organizacije ACTED-FR, Save The Children-DK, Concern-IRL i International Rescue Committee-DE.

²⁸ Na primjer, nagradom Europskog vijeća za inovacije za povoljnu visoku tehnologiju za pružanje humanitarne pomoći podupiru se projekti kojima se, među ostalim, pružaju pametna rješenja za zajednice i izbjeglice za osiguravanje cjenovno pristupačne energije, zdravstvene i medicinske skrbi. Detaljnije: https://ec.europa.eu/research/eic/index.cfm?pg=prizes_aid

²⁹ Zaključci Vijeća o novčanoj pomoći: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10184-2015-INIT/en/pdf>.

izvanrednim situacijama u skladu s akcijskim planom za digitalno obrazovanje³⁰, uvođenje sustava ranog upozoravanja u slučaju katastrofa, praćenje raseljavanja i procjene potreba na daljinu. EU će u svojem humanitarnom djelovanju **povećati uporabu sigurnih i učinkovitih digitalnih alata**, posebno u pogledu **programa socijalne sigurnosne mreže otpornih na šokove**, kao što je Mreža za hitnu socijalnu pomoć³¹ u Turskoj (najveći humanitarni program u povijesti EU-a) te će **omogućiti povezanost primatelja pomoći**, uz potpuno poštovanje zahtjeva u pogledu zaštite podataka³².

Potporna lokalnim pružateljima pomoći

Lokalne zajednice i organizacije obično prve reagiraju na krizu i imaju ključnu ulogu u pružanju brze, kvalitetne i ekonomične pomoći ljudima kojima je potrebna pomoć. Tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19 lokalni su akteri često bili prvi koji su reagirali, popunjavajući prazninu koja je ostala nakon odlaska međunarodnih aktera. Pandemija je istakla i važnost lokalnog znanja i razumijevanja konteksta kako bi se osiguralo lakše prihvaćanje pomoći i ubrzala sposobnost intervencije.

Veliki dogovor uključivao je snažnu predanost donatora i međunarodnih agencija za pomoć kako bi se **više resursa izravno preusmjerilo lokalnim pružateljima pomoći**. Međutim, protok financijskih sredstava lokalnim akterima i nacionalnim nevladinim organizacijama otežan je činjenicom da mnogi donatori moraju svoju obvezu uskladiti s regulatornim zahtjevima, zahtjevima u pogledu transparentnosti i odgovornosti, posebno u situacijama sukoba u kojima bi financijsko praćenje moglo predstavljati problem.

Komisija će nastojati intenzivirati potporu EU-a lokalnom pružanju pomoći uzimajući u obzir posebnosti zemlje i konteksta te pokretanjem različitih mehanizama u skladu s pristupom kojim se povezuje humanitarna pomoć, razvoj i mir. Ta će se potpora odnositi na četiri osi:

- a) ulaganje u jačanje lokalnih kapaciteta, nadogradnja na iskustvo s inicijativama kao što je Fond za lokalnu inicijativu u Turskoj (LIFT), koji pruža tehničku i financijsku potporu lokalnim pružateljima pomoći kako bi pomoć doprla do izbjeglica i zajednica domaćina;
- b) davanje prednosti ekološki prihvatljivoj i lokalnoj nabavi humanitarne pomoći;
- c) podupiranje modela lokalnog financiranja, kao što su multilateralni udruženi mehanizmi financiranja sa snažnim naglaskom na lokalne aktere;
- d) poticanje konzorcija između međunarodnih i lokalnih pružatelja pomoći utemeljenih na ravnopravnim partnerstvima, zajedničkim odgovornostima i financiranju.

U skladu sa svojim obvezama iz Velikog dogovora EU daje svoj doprinos objedinjenim sredstvima³³ UN-a u Južnom Sudanu i Ukrajini na temelju pilot-projekta. Tim se sredstvima međunarodnim donatorima omogućuje da neizravno podupiru lokalne i nacionalne nevladine organizacije, među ostalim promicanjem njihova sudjelovanja u mehanizmima humanitarne koordinacije na razini države.

³⁰ https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/deap-communication-sept2020_en.pdf

³¹ https://ec.europa.eu/echo/essn_en

³² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>.

³³ <https://www.unocha.org/our-work/humanitarian-financing/country-based-pooled-funds-cbpf>

Cilj: Promicanje fleksibilnog i učinkovitog humanitarnog djelovanja i mehanizama financiranja.

Ključne mjere:

- Proširenje višegodišnjih i fleksibilnih mehanizama financiranja s humanitarnim partnerima – povezivanje s razvojnim instrumentima kad je god takav pristup moguć – i pojednostavnjenje/usklađivanje zahtjeva za izvješćivanje u skladu s Velikim dogovorom, uz istodobno osiguravanje da su procjene potreba usklađene među agencijama i jačanje odgovornosti, učinkovitosti i vidljivosti potpore EU-a.
- Veća potpora EU-a lokalnim pružateljima pomoći, među ostalim proširenom upotrebom objedinjenih sredstava za pojedine zemlje i drugih mehanizama financiranja kojima se daje prednost lokalnim akterima.
- Izrada smjernica za promicanje ravnopravnih partnerstava s lokalnim pružateljima pomoći.
- Poticanje humanitarnih partnera da se više koriste digitalnim alatima, među ostalim zajedničkim radom na izgradnji okruženja u kojem je te alate moguće koristiti.
- Izrada posebnih smjernica za veću uporabu digitalnog novca i osiguravanje pristupa digitalnim rješenjima za primatelje pomoći, u kontekstu revizije tematske politike EU-a o novčanoj pomoći.
- Podupiranje, povećanje i promicanje ulaganja u dokazana, isplativa i tehnološki utemeljena rješenja za humanitarnu pomoć, po uzoru na nagrade Europskog vijeća za inovacije 2020.³⁴

3.2. Uklanjanje nedostataka: europski kapacitet za humanitarni odgovor

Iako humanitarnu pomoć EU-a i dalje pružaju humanitarni partneri EU-a, **može doći do situacija u kojima postoji jasna dodana vrijednost izravne intervencije EU-a**, primjerice kada je potrebno brzo reagirati u situacijama u kojima uobičajeni mehanizmi dostave ili raspoloživi kapaciteti humanitarnih organizacija ili nacionalnih tijela nisu djelotvorni ili dostupni³⁵. U takvim bi slučajevima **europski kapacitet za humanitarni odgovor**, u skladu s Uredbom EU-a o humanitarnoj pomoći i financiran iz proračuna EU-a za humanitarnu pomoć, omogućio EU-u da podupre države članice i humanitarne partnere EU-a u brzom pružanju pomoći.

Taj bi se kapacitet temeljio na iskustvu stečenom tijekom pandemije bolesti COVID-19, uključujući prijevoz humanitarne pomoći na letovima za repatrijaciju i uspostavu humanitarnog zračnog mosta EU-a³⁶, u kontekstu skupine Team Europe, kako bi se pomoglo pri isporuci osnovne humanitarne pomoći.

U razdoblju od svibnja do listopada 2020. EU je uspješno dovršio 67 operacija **humanitarnog zračnog mosta EU-a** u 20 zemalja na četiri kontinenta. U okviru te inicijative, koja se financira iz proračuna EU-a za humanitarnu pomoć, raspoređeno je 1150 tona osnovnog medicinskog i

³⁴ https://ec.europa.eu/research/eic/index.cfm?pg=prizes_aid

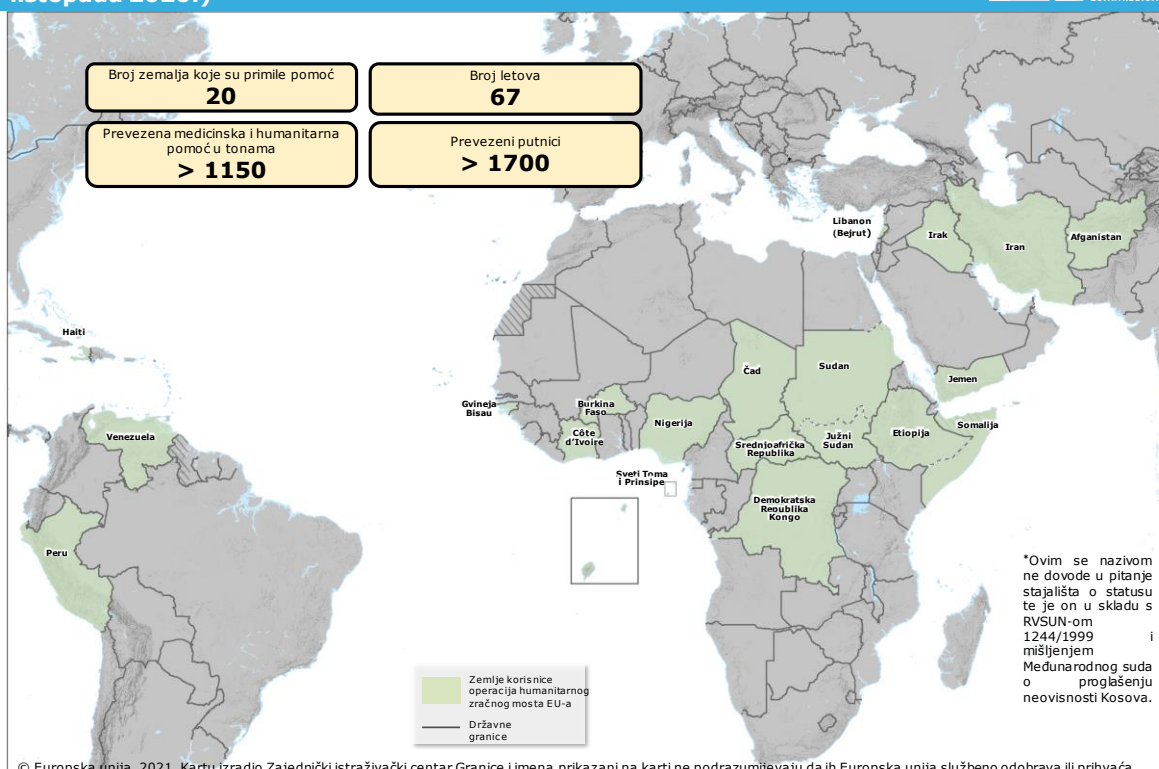
³⁵ Na humanitarni odgovor znatno su utjecali poremećaji u prometu i lancu opskrbe te ograničenja putovanja i ograničenja kretanja diljem svijeta u ranim fazama pandemije bolesti COVID-19.

³⁶ https://ec.europa.eu/echo/what/humanitarian-aid/humanitarian-air-bridge_en

humanitarnog tereta te 1700 medicinskih i humanitarnih djelatnika te drugih putnika.

Taj će kapacitet funkcionirati komplementarno s **Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu** i oslanjat će se na operativnu spremnost **Koordinacijskog centra EU-a za odgovor na hitne situacije**³⁷. Njime će se nastojati i dalje omogućavati humanitarno djelovanje partnera EU-a i država članica te će se provoditi u bliskoj koordinaciji s državama članicama. Prema potrebi, svrha tog kapaciteta bit će olakšavanje logistike, uključujući prijevoz, omogućavanje objedinjavanja resursa i olakšavanje njihove raspodjele i početnih operacija na terenu. Mogle bi se primjerice ponuditi logističke procjene, potpora za početno raspoređivanje, potpora za nabavu, stvaranje zaliha, prijevoz i/ili distribuciju humanitarne pomoći, uključujući cjeviva protiv bolesti COVID-19 i njihovu isporuku u nestabilnim zemljama³⁸. Njime bi se, proširenjem postojeće zdravstvene jedinice EU-a, mogao dodatno povećati i kapacitet EU-a za medicinski odgovor na buduće zdravstvene krize, prema potrebi u suradnji s budućom radnom skupinom EU-a za zdravlje³⁹ koja će se osnovati pod koordinacijom Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) kako bi se pomoglo lokalnim mehanizmima reakcije na izbijanje zaraznih bolesti u sinergiji s Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu te s ciljem jačanja pripravnosti u državama članicama i trećim zemljama. Osim toga, ti će napori biti dopuna drugim inicijativama EU-a kojima se može doprinijeti potpori humanitarnog djelovanja EU-a, kao što je doprinos volontera putem Europskih snaga solidarnosti, koje su jedinstvena ulazna točka za aktivnosti solidarnosti u čitavoj Uniji i izvan nje⁴⁰.

Operacije humanitarnog zračnog mosta EU-a (od svibnja do listopada 2020.)

³⁷ https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/emergency-response-coordination-centre-ercc_en

³⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-united-front-beat-covid-19_en.pdf

³⁹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/proposal-mandate-european-centre-disease-prevention-control_en.pdf

⁴⁰ https://europa.eu/youth/solidarity_hr

Cilj: Osigurati da se humanitarna pomoć EU-a može brzo i učinkovito isporučiti onima kojima je potrebna.

Ključne mjere:

- *Razvoj europskog kapaciteta za humanitarni odgovor kako bi se prema potrebi otklonili nedostaci, čime bi se državama članicama EU-a i humanitarnim partnerima omogućilo brzo pružanje humanitarne pomoći, u koordinaciji i komplementarno s Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu.*

3.3. Veća pažnja na učinke klimatskih promjena i okolišne čimbenike: zagovaranje, pripravnost i preventivno djelovanje

Pripravnost na katastrofe već je sastavni dio humanitarnog odgovora EU-a, s namjenskim proračunom i ključni element dugoročnog plana EU-a za smanjenje rizika od katastrofa. Međutim, sve veći učinci klimatskih promjena i uništavanje okoliša ugrožavaju uspjeh samog humanitarnog djelovanja⁴¹. Klimatske promjene ne samo da pojačavaju prirodne katastrofe, već su i multiplikator prijetnji⁴² koji komplicira i produžuje konfliktne situacije, čime se povećavaju humanitarne potrebe. Stoga je važno osigurati da se klimatski i okolišni aspekti (uključujući svijest o rizicima) uzimaju u obzir u okviru humanitarnog djelovanja gdje i kad god se ono pruža, s posebnim naglaskom na podršci u pogledu prilagodbe klimatskim promjenama i otpornosti na promjene u okolišu u sklopu humanitarnih programa u zemljama i regijama koje su najviše podložne katastrofama.

Konkretno, **anticipativni pristupi**⁴³ humanitarnom djelovanju mogu pomoći u jačanju otpornosti zajednica, uključujući prisilno raseljene skupine, u regijama izloženima opasnostima povezanim s klimatskim promjenama i drugim opasnostima. Učinkovitost takvih pristupa ovisi o uspostavi dovoljno pouzdanih informacija putem sustava ranog upozoravanja⁴⁴, uključujući pokazatelje ili druge kriterije za pokretanje djelovanja. Oslanjajući se na više partnerstava s klimatološkim i drugim znanstvenim zajednicama, EU će se više koristiti tim pristupima. EU će 2022. iskoristiti i predsjedanje Platformom o raseljavanju zbog katastrofa kako bi promicao globalne napore za zaštitu osoba raseljenih zbog katastrofa i klimatskih promjena.

Uz pomoć predviđanja Globalnog sustava za upozoravanje na opasnost od poplava u okviru EU-ove usluge upravljanja kriznim situacijama programa Copernicus (alata dostupnog Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu) humanitarnim partnerima u Bangladešu⁴⁵ omogućeno je u srpnju 2020. da brzo reagiraju na velike poplave pružanjem novčane pomoći za 3 300 obitelji u najteže pogođenim područjima.

⁴¹U prvoj polovini 2020. oko 10 milijuna ljudi raseljeno je uglavnom zbog opasnosti i katastrofa povezanih s ekstremnim vremenskim uvjetima, najviše u južnoj i jugoistočnoj Aziji i Rogu Afrike – Svjetska meteorološka organizacija, 2020.

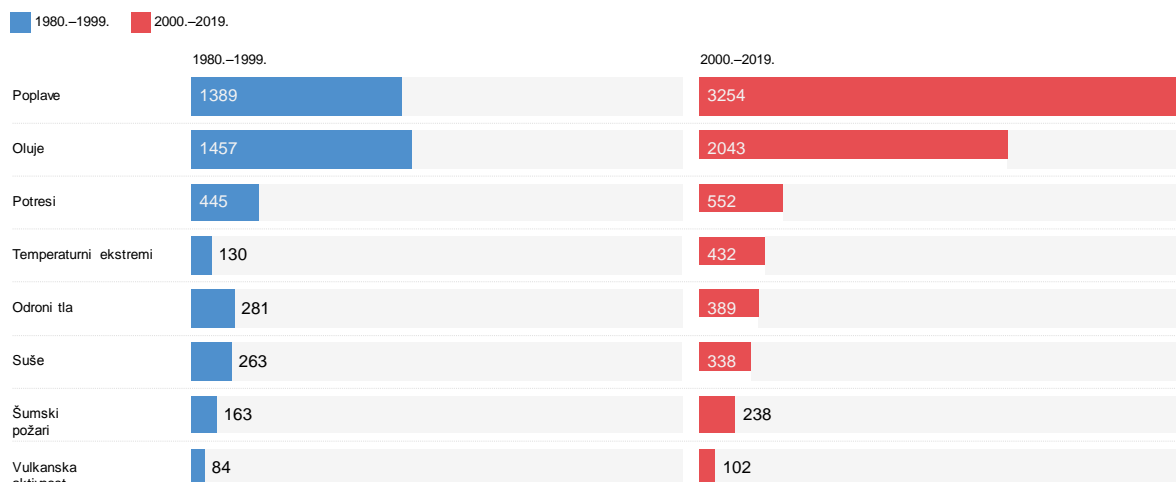
⁴²Zaključci Vijeća o klimatskoj i energetskej diplomaciji – <https://www.consilium.europa.eu/media/48057/st05263-en21.pdf>, Plan za klimatske promjene i obranu – <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12741-2020-INIT/en/pdf>

⁴³ Anticipatorne mjere uključuju prethodno planiranje ranih mjera na temelju kojih se financijska sredstva mogu brzo isplatiti prije nego što dođe do prirodne katastrofe ili katastrofe izazvane ljudskim djelovanjem ili prije nego što se dogodi nešto što će pokrenuti djelovanje. Važne su i za druge vrste predviđenih izvanrednih situacija, a ne samo za one povezane s klimatskim promjenama.

⁴⁴ <https://www.undrr.org/terminology/early-warning-system>

⁴⁵ Aktivnosti koje provodi Međunarodna federacija društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, bangladeški Crveni polumjesec, Svjetski program za hranu.

Katastrofe poredane prema vrsti(1980.-2019.)

Dijagram: UN, Humanitarna pomoć na svjetskoj razini 2021. • Izvor: CRED/UNDRR

Unatoč sve većim humanitarnim posljedicama klimatskih promjena, premalo financijskih sredstava na globalnoj razini se izdvaja za zemlje koje su najviše pogođene klimatskim promjenama⁴⁶. Postoji hitna potreba za dodatnim međunarodnim financiranjem prilagodbe klimatskim promjenama iz javnih i privatnih izvora. Kako bi se izbjegao veći pritisak na humanitarni sustav, EU će se i dalje **zalagati za znatno veće usmjeravanje financijskih sredstava namijenjenih borbi protiv klimatskih promjena prema jačanju otpornosti i prilagodbi tamo gdje je to najpotrebnije**. Učinak se može postići samo integriranim pristupom klimatskoj otpornosti i otpornosti na promjene u okolišu koji okuplja humanitarne, razvojne i mirovne aktere s naglaskom na prevenciji i pripravnosti, oslanjajući se na stručno znanje klimatske i okolišne politike i znanstvenih zajednica⁴⁷.

Iako se na humanitarnu pomoć ne odnosi cilj namjene 30 % sredstava za uključivanje klimatskih ciljeva u višegodišnji financijski okvir EU-a za razdoblje 2021.–2027., ona ipak pridonosi djelovanju u području klime. Kako bi doprinijela ukupnim nastojanjima za praćenje rashoda EU-a povezanih s klimom, Komisija će dobrovoljno primijeniti takvo **praćenje na humanitarnu pomoć EU-a**.

Humanitarni donatori i akteri trebali bi biti uzor drugima. EU će stoga **podupirati i trud humanitarnih partnera uložen u smanjenje njihova ekološkog otiska**. Komisija će istodobno **nastaviti proces „ozelenjavanja” svoje humanitarne mreže na terenu (ECHOField) i njezina sjedišta**⁴⁸ radi potpore europskom zelenom planu⁴⁹.

Cilj: *Daljnje uključivanje učinaka klimatskih promjena i okolišnih čimbenika u politiku i praksu humanitarne pomoći te jačanje koordinacije s akterima u području razvoja, sigurnosti*

⁴⁶ Nijedna od 20 zemalja koje su najizloženije klimatskim promjenama i katastrofama povezanim s klimatskim promjenama nije bila, prema Izvješću IFRC-a o katastrofama u svijetu za 2020., među 20 najvećih korisnika sredstava za prilagodbu klimatskim promjenama po glavi stanovnika.

⁴⁷ Na primjer, u kontekstu suradnje sa Svjetskom meteorološkom organizacijom.

⁴⁸ Dio obveza Komisije koje su klimatski neutralne.

⁴⁹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hr

i klime/okoliša radi izgradnje otpornosti ranjivih zajednica.

Ključne mjere:

- *Znatno povećavanje udjela sredstava za borbu protiv klimatskih promjena namijenjenih poboljšanju otpornosti i prilagodbi u zemljama i regijama koje su najviše podložne katastrofama, u skladu s novom strategijom EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama i u okviru pristupa povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira.*
- *Jačanje otpornosti osjetljivih skupina stanovništva na klimu i okoliš pristupom povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira te osiguravanje širenja i provedbe novih smjernica o pripravnosti na katastrofe među humanitarnim partnerima EU-a, u bliskoj suradnji s akterima u području razvoja i klime.*
- *Daljnji razvoj i primjena pristupa utemeljenih na znanju o rizicima, uključujući financiranje rizika i jačanje anticipatornog djelovanja u različitim humanitarnim kontekstima i regijama.*
- *Priprema smjernica za humanitarne partnere EU-a i njihovo osposobljavanje u pogledu ozelenjivanja humanitarne pomoći kako bi se smanjio klimatski i ekološki otisak humanitarne pomoći.*
- *Praćenje rashoda povezanih s klimom u okviru Uredbe EU-a o humanitarnoj pomoći.*

3.4. Zajedno do rezultata: proširenje baze resursa, rješavanje temeljnih uzroka kriza i u konačnici smanjenje potreba

Rješavanje temeljnih uzroka i promicanje povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira

Cilj je humanitarne pomoći **pružiti hitnu pomoć osobama pogođenima krizama**. Humanitarna pomoć se sama po sebi ne bavi složenim temeljnim uzrocima sukoba i drugih kriza niti se njima može baviti, bilo da se radi o socioekonomskim i ekološkim pitanjima ili pitanjima povezanim s upravljanjem. Svi ti čimbenici moraju se rješavati na cjelovit način **otklanjanjem problema povezanih s upravljanjem, uz poštovanje temeljnih prava stanovništva, vođenje računa o nejednakosti, osiguravanjem pristupa osnovnim uslugama, pravosuđu, zapošljavanju i sigurnosti te rješavanjem klimatskih i okolišnih pitanja**. Međunarodna potpora u bilo kojoj kriznoj situaciji imaće trajan učinak samo ako bude popraćena snažnom predanošću nacionalnih i lokalnih vlasti da ljude stave u središte tih nastojanja, rješavanjem problema isključenosti, zaštitom prava i jamčenjem odgovornosti. To mora biti u središtu pristupa EU-a sukobima i krizama.

U okviru tih nastojanja EU će **uložiti još više truda u povezivanje humanitarne pomoći s razvojem i izgradnjom mira**. Humanitarna pomoć nije osmišljena kao dugoročno rješenje za potrebe ljudi pogođenih krizama. U okviru povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira EU će upotrijebiti sve instrumente potrebne ne samo za zadovoljavanje kratkoročnih potreba, nego i za pružanje dugoročnih rješenja i, kad je riječ o sukobima, potporu izgradnji trajnog mira. To uključuje **zajedničke analize i okvire za operativni odgovor**, kao i **pristup koji uzima u obzir sukobe**, kako ih vanjska pomoć ne bi nehotice dodatno pogoršala.

Pristup utemeljen na povezanosti sastavni je dio vanjske pomoći EU-a u mnogim nestabilnim zemljama koje su podložne sukobima. To se odnosi na šest oglednih zemalja koje su 2017. uključene u EU-ov pristup povezanosti (Čad, Irak, Mjanmar, Nigerija, Sudan i Uganda) i

druge kontekste (npr. zajednički humanitarni, razvojni i mirovni okviri kao odgovor na sirijsku krizu u Libanonu i Jordanu). Primjeri uključuju:

- podupiranje mreža socijalne sigurnosti osmišljenih u bliskoj suradnji humanitarnih i razvojnih aktera;
- koordiniranu potporu za pripravnost na katastrofe i otpornost u okviru razvojnog i humanitarnog financiranja (posebno u regijama koje su teško pogođene degradacijom zemljišta, nestašicom vode i klimatskim promjenama, kao što je Sahel);
- povećanje pozornosti u pogledu zaštite civila;
- zalaganje za strukturne reforme za rješavanje temeljnih uzroka nasilja;
- promicanje dugoročnih rješenja u kontekstu prisilnog raseljavanja, u skladu s Komunikacijom EU-a iz 2016. „Živjeti dostojanstveno”⁵⁰ i Globalnim kompaktom o izbjeglicama⁵¹.

Stalni sukobi i socioekonomski učinak bolesti COVID-19 povećavaju potrebu za dodatnim zalaganjem – uglavnom još boljom suradnjom EU-a, njegovih država članica, njihovih diplomatskih mreža i financijskih institucija (uključujući nacionalne razvojne banke i tijela za provedbu, kao i Europsku investicijsku banku (EIB) i Europsku banku za obnovu i razvoj) **uz nadovezivanje na pristup skupine Team Europe**⁵². S obzirom na drastične posljedice pandemije u tim područjima, uložiti će se poseban trud u pogledu sigurnosti opskrbe hranom, zdravstva i obrazovanja. Na temelju pozitivnih pouka iz programskog razdoblja 2014.–2020. **EU će nastaviti jačati sinergije i komplementarnosti među različitim akterima i službama EU-a**, poštujući pritom humanitarna načela.

Cilj: *Osigurati sinergiju humanitarnih i razvojnih politika te politika izgradnje mira i drugih politika kako bi se bolje povezali hitna pomoć i dugoročna rješenja, s ciljem smanjenja potreba i rješavanja temeljnih uzroka sukoba i kriza.*

Ključne mjere:

- *Provedba EU-ove sustavne zajedničke analize rizika, potreba, ranjivosti i strukturnih pokretača krize te, prema potrebi, zajedničko programiranje i planiranje politika EU-a, u skladu s pristupom kojim se povezuje humanitarna pomoć, razvoj i mir.*
- *Jačanje koordinacijskih mehanizama na terenu u svim aktivnostima EU-a u području humanitarne pomoći, razvoja i izgradnje mira kako bi se osigurali zajednički i dosljedni ishodi, uz potporu delegacija EU-a i lokalnih ureda ECHO-a. Bliska suradnja s državama članicama EU-a u tom pogledu uzimajući u obzir pristup skupine Team Europe.*
- *Uspostava međuovisnosti različitih humanitarnih, razvojnih i mirovnih mjera te upotreba postojećih alata, kao što je dijalog o politikama, za jačanje nacionalnih i lokalnih kapaciteta, uključujući kapacitete nedržavnih tijela, za pružanje osnovnih usluga i potpore jačanju otpornosti.*
- *Veća potpora za socijalne sigurnosne mreže koje se temelje na gotovini i koje su*

⁵⁰ „Živjeti dostojanstveno” https://ec.europa.eu/echo/files/policies/refugees-jdp/Communication_Forced_Displacement_Development_2016.pdf

⁵¹ <https://www.unhcr.org/the-global-compact-on-refugees.html>

⁵² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint_communication_global_eu_covid-19_response_en.pdf

otporne na šokove.

- *Iskorištavanje političkog i diplomatskog angažmana EU-a i svih dostupnih instrumenata za sprječavanje kriza, rješavanje sukoba i izgradnju mira te intenzivnije zagovaranje humanitarnih operacija kako bi se olakšao pristup, zaštitili civili te poštovala humanitarna načela i međunarodno humanitarno pravo.*
- *Promicanje učinkovite humanitarne civilno-vojne koordinaciju u svim relevantnim kontekstima, kao okvir za zaštitu humanitarnog prostora, izbjegavanje udvostručavanja, smanjenje nedosljednosti i maksimalno povećanje potencijalnih sinergija s akterima u području sigurnosti i obrane.*
- *Izgradnja sinergija s angažmanom EU-a u području posredovanja radi postizanja mira i sprječavanja sukoba, uz potpuno poštovanje humanitarnih načela, s ciljem uspješnijeg ublažavanja ljudskih patnji.*
- *Integriranje obrazovanja u prioriteta područja u okviru humanitarne pomoći, razvoja i mira kako bi se otklonili globalni nedostaci u obrazovanju i u sektorima kao što su zdravstvo, sigurnost opskrbe hranom, pripravnost na katastrofe i otpornost na klimatske promjene.*

Povećanje baze resursa, unutar i izvan Europe

Drastično povećanje opsega i ozbiljnosti humanitarnih kriza posljednjih godina problem je za cijelo čovječanstvo. Kroz prizmu bolesti COVID-19 istaknuta je činjenica da „nitko ne smije biti zapostavljen”. Ključne preporuke Skupine na visokoj razini za financiranje humanitarne pomoći koju je 2015. sazvao glavni tajnik UN-a još su važnije u 2021.⁵³: **hitno je potrebno više sredstava za rješavanje znatno povećanih humanitarnih potreba.**

Unatoč tome, **baza resursa za humanitarnu pomoć i dalje je uznemirujuće nedostatna.** Tri najveća donatora (Sjedinjene Američke Države, Njemačka i Europska komisija) osigurala su 62 % svih prijavljenih financijskih sredstava humanitarne pomoći na globalnoj razini 2020. Otprilike 90 % financijskih sredstava EU-a za humanitarnu pomoć izdvajaju samo četiri države članice i Europska komisija⁵⁴. Iako je posljednjih godina nekoliko zemalja povećalo financijska sredstva za humanitarnu pomoć, uključujući određene države članice EU-a, postoji znatan prostor za proširenje popisa donatora i povećanje doprinosa postojećih donatora kako bi se zajednički djelovalo na globalnoj razini, što je hitno potrebno.

U tom kontekstu EU bi se trebao **jače zalagati za veća izdvajanja financijskih sredstava za humanitarnu pomoć** i bolju podjelu odgovornosti među donatorima, uključujući države članice EU-a. EU bi u suradnji sa svojim državama članicama, kao i s drugim donatorima humanitarne pomoći kao što su Sjedinjene Američke Države, trebao iskoristiti svoj bilateralni, regionalni i multilateralni angažman s tradicionalnim i novim donatorima (posebno onima čija se važnost u svjetskom gospodarstvu znatno povećala posljednjih godina, kao što su Kina i zemlje Perzijskog zaljeva) kako bi se potaknule više razine financiranja i sustavnija potpora globalnom humanitarnom sustavu. Taj bi se angažman trebao temeljiti na postojećem cilju od 0,7 % bruto nacionalnog dohotka⁵⁵ za službenu razvojnu pomoć te bi se njime trebale potaknuti veće obveze u pogledu financiranja

⁵³ <https://reliefweb.int/report/world/high-level-panel-humanitarian-financing-report-secretary-general-too-important-fail>

⁵⁴ <https://fts.unocha.org/global-funding/overview/2020>

⁵⁵ https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf

humanitarne pomoći u skladu s naglim povećanjem humanitarnih potreba i zahtjeva posljednjih godina. Ti bi naponi trebali ići ruku pod ruku sa sve većom potporom za poštovanje humanitarnih načela, dobro doniranje humanitarne pomoći i poštovanje međunarodnog humanitarnog prava.

EU i SAD njeguju blisko partnerstvo u području humanitarne pomoći koje se temelji na dijalogu i suradnji u vezi s konkretnim krizama i temama. Nadovezujući se na to blisko partnerstvo, EU i SAD mogu zajednički raditi na boljoj podjeli odgovornosti među donatorima kroz potporu globalnom humanitarnom sustavu, u skladu s novim transatlantskim programom za globalne promjene⁵⁶.

EU bi trebao prema potrebi istražiti i načine za bolje promicanje i uključivanje **privatnog sektora** u pomoć osobama pogođenima humanitarnim krizama. Posljednjih godina humanitarni akteri pokrenuli su niz inovativnih inicijativa za uvođenje alata kao što su humanitarne obveznice. Ostvaren je znatan napredak u upotrebi osiguranja i reosiguranja za rizike od katastrofa. Međutim, EU može učiniti više kako bi se potaknulo dodatno financiranje većom suradnjom s privatnim sektorom u pružanju potpore humanitarnom djelovanju.

Nadovezujući se na opsežne pripremne aktivnosti kojima je doprinijela u multilateralnom kontekstu⁵⁷, Komisija će raditi na uvođenju inovativnih metoda financiranja u svoj paket instrumenata humanitarne pomoći te će aktivno promicati uključivanje privatnog sektora u financiranje humanitarne pomoći.

Cilj: Znatno povećati bazu resursa za humanitarno djelovanje.

Ključne mjere:

- *Podsjećanje na obvezu EU-a da 0,7 % bruto nacionalnog dohotka (BND) osigura kao službenu razvojnu pomoć, surađuje s državama članicama na jačanju obveza u pogledu financiranja humanitarne pomoći u skladu s naglim povećanjem humanitarnih potreba i zahtjeva posljednjih godina.*
- *Intenzivnija suradnja EU-a s tradicionalnim i novim zemljama donatoricama kako bi se podsjetilo na zajedničku odgovornost pružanja potpore humanitarnom odgovoru i njihovo sustavnije uključivanje u politički dijalog EU-a s relevantnim zemljama izvan EU-a. Jačanje ili sklapanje saveza na globalnoj razini sa zemljama istomišljenicama radi promicanja globalnog humanitarnog programa.*
- *Pokretanje pilot-inicijative mješovitog financiranja iz proračuna EU-a za humanitarnu pomoć kako bi se privukla dodatna financijska sredstva iz privatnog sektora u kontekstu pružanja humanitarne pomoći u 2021.*

4. Potpora boljem poticajnom okruženju za humanitarnu pomoć

4.1. Zalaganje za poštovanje međunarodnog humanitarnog prava

⁵⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint-communication-eu-us-agenda_en.pdf

⁵⁷ Na primjer, u kontekstu supredsjedanja inicijativom dobrog doniranja humanitarne pomoći (2018.–2021.) ili kao članica inicijative za ulaganje u humanitarnu pomoć i otpornost (<https://www.weforum.org/projects/humanitarian-investing-initiative?emailType=Newsletter>)

Međunarodno humanitarno pravo skup je međunarodno dogovorenih i opće priznatih propisa za ograničavanje učinaka oružanih sukoba i zaštitu civila i ostalih osoba koje ne sudjeluju u sukobima. **Poštovanje međunarodnog humanitarnog prava** samo po sebi je važan cilj i preduvjet za učinkovitu humanitarnu pomoć s pomoću kojeg se može izbjeći potreba za takvom pomoći. Danas su kršenja tih propisa česta pojava. Civilni, uključujući humanitarne radnike ili zdravstvene djelatnike, prečesto su namjerne mete zaraćenih strana.

EU je uspostavio smjernice za promicanje usklađenosti s međunarodnim humanitarnim pravom⁵⁸ i pruža potporu osposobljavanju vojnih snaga, snaga sigurnosti i diplomatskog osoblja. Ta će se potpora nastaviti u okviru novih vanjskih instrumenata EU-a (2021.–2027.). **EU bi trebao i dalje dosljedno stavljati promicanje i primjenu međunarodnog humanitarnog prava u središte svojeg vanjskog djelovanja.** U tom kontekstu EU će i dalje snažno podupirati ulogu Međunarodnog odbora Crvenog križa u njegovu mandatu za stvarnu primjenu međunarodnog humanitarnog prava.

Ozbiljne povrede međunarodnog humanitarnog prava trebalo bi dosljedno prijavljivati u okviru koordiniranog pristupa EU-a. Potrebno je poboljšati poštovanje međunarodnog humanitarnog prava kao dijela vanjskih instrumenata EU-a, među ostalim, dužnom pažnjom. EU bi trebao prema potrebi iskoristiti i svoju političku i gospodarsku moć kako bi promicao usklađenost partnerskih zemalja s međunarodnim humanitarnim pravom, primjerice putem svojih političkih dijaloga i dijaloga o ljudskim pravima, kao i u trgovinskim odnosima i odnosima s partnerskim zemljama.

Sve **češća primjena sankcija**, posebno jednostranih sankcija protiv trećih zemalja, od koji su neke izvanteritorijalne u pogledu područja primjene, također otežava isporuku humanitarne pomoći i ometa principijelno humanitarno djelovanje. Budući da banke i druge financijske institucije nastoje smanjiti svoju izloženost smanjenjem ili prekidom svojih aktivnosti u jurisdikcijama na koje se primjenjuju sankcije, humanitarne transakcije postaju teže, ili čak i nemoguće. Iako su mjere ograničavanja EU-a ciljane i njima se ne nastoji spriječiti pružanje humanitarne pomoći, one podrazumijevaju niz **obveza**, čije kršenje može dovesti do pravnog djelovanja, uključujući kaznene sankcije na nacionalnoj razini.

EU je poduzeo aktivnosti informiranja kako bi olakšao pružanje humanitarne pomoći u područjima na koja se primjenjuju sankcije, uključujući smjernice Komisije u kontekstu pandemije bolesti COVID-19⁵⁹. **EU bi trebao i dalje pružati i povećati potporu svojim humanitarnim partnerima u pogledu njihovih prava i odgovornosti u različitim režimima sankcija EU-a⁶⁰.** Istodobno bi trebao nastojati dosljedno uključivati **humanitarne iznimke** u režime sankcija EU-a⁶¹. U skladu s „pozivom na djelovanje za jačanje poštovanja međunarodnog humanitarnog prava i principijelnog humanitarnog djelovanja”, kojem se EU

⁵⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:ah0004&from=EN>

⁵⁹ Smjernice Komisije o pružanju humanitarne pomoći za borbu protiv pandemije bolesti COVID-19 u određenim okruženjima na koje se primjenjuju mjere ograničavanja EU-a: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/201116-humanitarian-aid-guidance-note_en.pdf

⁶⁰ Na primjer, u komunikaciji „Europski gospodarski i financijski sustav: poticanje otvorenosti, snage i otpornosti” predviđa se revizija postojećih režima kako bi se, među ostalim, procijenio njihov učinak na pružanje humanitarne pomoći <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0032&from=EN>

⁶¹ Od 42 režima sankcija EU-a koji su trenutno na snazi, sedam uključuje neke humanitarne iznimke.

nedavno pridružio⁶², humanitarni i zdravstveni radnici uključeni u aktivnosti koje se provode u skladu s međunarodnim humanitarnim pravom i humanitarnim načelima ne bi trebali biti predmet kaznenog progona. EU bi trebao razmotriti i uključivanje **povrede međunarodnog humanitarnog prava kao kriterija za uvrštavanje pojedinaca ili subjekata u relevantne režime sankcija EU-a.**

Cilj: Staviti usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom u središte vanjskog djelovanja EU-a kako bi se zaštitilo civilno stanovništvo, poduprlo principijelno humanitarno djelovanje te zaštitilo humanitarne radnike i zdravstvene djelatnike.

Ključne mjere:

- Uspostavljanje koordinacijskog mehanizma na razini EU-a u pitanjima međunarodnog humanitarnog prava kako bi se osiguralo bolje praćenje povreda međunarodnog humanitarnog prava, olakšala koordinacija relevantnih aktera EU-a i poduprla snažnija humanitarna diplomacija EU-a.
- Dodatno jačanje okvira za usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom, među ostalim u sklopu vanjskih instrumenata EU-a, s pomoću dužne pažnje te putem njegovih političkih dijaloga, dijaloga o sigurnosti i ljudskim pravima te prema potrebi trgovinskih sporazuma s partnerskim zemljama.
- Razmatranje uključivanja ozbiljnih povreda međunarodnog humanitarnog prava kao temelja za uvrštavanje na popis režima sankcija EU-a kad god je to primjereno, istodobno osiguravajući da se izbjegne svaki mogući negativni učinak na humanitarne aktivnosti.
- Daljnje osiguravanje da se međunarodno humanitarno pravo u potpunosti odražava u politici sankcija EU-a, među ostalim dosljednim uključivanjem humanitarnih izuzeća u režime sankcija EU-a. Uspostavljanje djelotvornog okvira za primjenu takvih iznimaka kojima će se koristiti humanitarne organizacije koje primaju sredstva EU-a. Pružanje dodatne praktične potpore humanitarnim organizacijama u pogledu njihovih prava i odgovornosti u različitim režimima sankcija EU-a.
- Daljnje promicanje dijaloga među svim stranama uključenima u humanitarnu pomoć (donatorima, regulatorima, nevladinim organizacijama i bankama) kako bi se olakšala isporuka humanitarne pomoći svima kojima je potrebna.

4.2. Jačanje angažmana i vodstva EU-a

Rad kao „Team Europe”

Humanitarna pomoć EU-a uživa snažnu javnu potporu⁶³ kao jedan od najvidljivijih aspekata vanjskog djelovanja EU-a. U skladu s Ugovorima EU-a države članice i EU imaju važne i različite uloge u humanitarnoj pomoći. Postoji prostor za iskorištavanje tog zajedničkog

⁶² Pokrenuli su ga francuski i njemački ministri vanjskih poslova u New Yorku 26. rujna 2019. EU ga je odobrio u prosincu 2020. (<https://onu.delegfrance.org/Strengthening-respect-for-international-humanitarian-law>)

⁶³ Prema saznanjima Eurobarometra iz prosinca 2020. 91 % ispitanih građana EU-a izjavilo je da je važno ili vrlo važno da EU financira aktivnosti humanitarne pomoći

<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2265>

učinka usklađivanjem djelovanja i osiguravanjem komplementarnosti te promicanjem pristupa povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira.

Konkretno, **zajedničkim porukama EU-a o ključnim humanitarnim krizama** mogu se podržati inicijative „humanitarne diplomacije” na bilateralnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini. **Konsolidiranim obvezama EU-a** (uz one koje su preuzele države članice) može se povećati vidljivost obveza EU-a na međunarodnim donatorskim konferencijama.

Države članice i Komisija mogu s pomoću pristupa skupine Team Europe još bliskije surađivati na **razmjeni i udruživanju analiza** u kriznim situacijama. Komisija će stoga državama članicama nastaviti stavljati na raspolaganje stručno znanje svoje humanitarne mreže na terenu⁶⁴, kao i znanje delegacija EU-a. To će uključivati sustavnije pružanje mogućnosti provedbe dijela njihova financiranja u određenim krizama izravnim doprinosom proračunskim instrumentima EU-a kao **vanjskim namjenskim prihodima**.

Udruživanje sredstava može pomoći i u maksimalnom povećanju učinka intervencija EU-a i država članica te istodobno državama članicama omogućiti da prošire doseg svoje humanitarne pomoći. Ti će naponi, naravno, biti komplementarni s uspostavljenim mehanizmima financiranja iz udruženih sredstava i ne bi im trebali konkurirati.

Na operativnoj razini Komisija će uključiti vlastito stručno znanje i resurse iz područja humanitarne pomoći i civilne zaštite, uključujući svoju mrežu humanitarnih stručnjaka na terenu i Mrežu znanja Unije u području civilne zaštite⁶⁵. EU će istodobno nastaviti razvijati politike i smjernice u relevantnim područjima humanitarne pomoći, nadovezujući se na učinak koji su njegove tematske politike imale u područjima kao što su zaštita, rod, invaliditet, hrana, prehrana, zdravlje – uključujući mentalno zdravlje i psihosocijalnu potporu – smještaj, voda, sanitarne usluge i higijena, obrazovanje u izvanrednim situacijama, okoliš i načini pružanja pomoći (npr. novčana pomoć).

Uz aktivan doprinos dijalogu o humanitarnim pitanjima na multilateralnoj razini, Komisija će 2021. organizirati **Europski humanitarni forum** radi promicanja **održivije rasprave i dijaloga, među ostalim o pitanjima humanitarne politike iznesenima u ovoj Komunikaciji** u duhu skupine Team Europe. U njemu će sudjelovati ključni dionici iz država članica, institucije EU-a, uključujući Europski parlament i operativne humanitarne aktere.

Osim toga, Komisija će nastaviti raditi na promicanju **vidljivosti humanitarne pomoći EU-a**. Komisija će ažurirati smjernice i praćenje obveza vidljivosti te će svojim humanitarnim partnerima pomoći da bolje informiraju javnost o humanitarnoj pomoći EU-a. Komunikacijskim aktivnostima Komisije poduprijet će se opća načela transparentnosti, odgovornosti i dijaloga s građanima.

Jačanje humanitarnog angažmana EU-a na multilateralnoj razini

U zahtjevnom geopolitičkom okruženju EU predano podupire središnju koordinacijsku ulogu UN-a u odgovoru na humanitarne krize te u uspostavi i podržavanju međunarodnih

⁶⁴ Mreža Komisije za humanitarnu pomoć (ECHOField) sastoji se od 49 ureda u 41 zemlji s oko 450 stručnjaka koji pružaju tehničku pomoć i osiguravaju praćenje humanitarne pomoći EU-a.

⁶⁵ https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/knowledge-network_en

normativnih i pravnih okvira. Kako bi potpora UN-u bila učinkovita, ključno je da EU i njegove države članice **sustavno nastoje konsolidirati stajališta** na međunarodnim i multilateralnim forumima, među ostalim u središtima UN-a u New Yorku, Ženevi i Rimu. EU će i dalje imati aktivnu ulogu u međunarodnim dijalozima o humanitarnim pitanjima, među ostalim u Općoj skupštini UN-a i Gospodarskom i socijalnom vijeću UN-a. EU će **dodatno ojačati svoj angažman u upravljačkim tijelima agencija, fondova i programa UN-a**⁶⁶.

***Cilj:** Jačanje angažmana i vodstva EU-a u području humanitarne pomoći kako bi se maksimalno povećao njezin učinak.*

Ključne mjere:

- *Poticanje jednoglasnih poruka EU-a i njegovih država članica o ključnim humanitarnim krizama i poticanje konsolidiranih obveza EU-a i država članica na međunarodnim humanitarnim donatorskim konferencijama (uz nacionalne) koristeći se pristupom skupine Team Europe. Konsolidacija stajališta EU-a i država članica u relevantnim međunarodnim i multilateralnim forumima.*
- *Omogućavanje uporabe vanjskih namjenskih prihoda za države članice EU-a kako bi iskoristile humanitarnu prisutnost i stručno znanje EU-a.*
- *Organiziranje Europskog humanitarnog foruma 2021. radi promicanja dijaloga o pitanjima humanitarne politike.*
- *Promicanje daljnjeg dijaloga s ključnim dionicima o napretku ključnih predloženih mjera utvrđenih u ovoj Komunikaciji i sudjelovanje u njemu.*

5. Zaključci

Humanitarna pomoć konkretan je izraz solidarnosti EU-a, temeljna i prijeko potrebna vrijednost u ovim teškim vremenima. U kontekstu sve većih humanitarnih potreba i ograničenih resursa te u skladu sa svojim temeljnim načelima i vrijednostima, EU i dalje mora biti uzor drugima u tom području. Ambiciozan program utvrđen u ovoj Komunikaciji može se postići samo u bliskoj suradnji s državama članicama EU-a i partnerima EU-a. Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da podrže predložene mjere iz ove Komunikacije i pomognu u njihovoj provedbi.

⁶⁶ Zajednička komunikacija o jačanju doprinosa EU-a multilateralizmu utemeljenom na pravilima https://eeas.europa.eu/sites/default/files/en_strategy_on_strengthening_the_eus_contribution_to_rules-based_multilateralism.pdf

Dodatak: pregled ključnih mjera

Ključne mjere za EU

***Cilj:** Promicanje fleksibilnog i učinkovitog humanitarnog djelovanja i mehanizama financiranja.*

- Proširenje višegodišnjih i fleksibilnih mehanizama financiranja s humanitarnim partnerima – povezivanje s razvojnim instrumentima kad je god taj pristup moguć – i pojednostavnjenje/usklađivanje zahtjeva za izvješćivanje u skladu s Velikom dogovorom, uz istodobno osiguravanje da su procjene potreba usklađene među agencijama i jačanje odgovornosti, učinkovitosti i vidljivosti potpore EU-a.
- Veća potpora EU-a lokalnim pružateljima pomoći, među ostalim proširenom upotrebom objedinjenih sredstava za pojedine zemlje i drugih mehanizama financiranja kojima se daje prednost lokalnim akterima.
- Izrada smjernica za promicanje ravnopravnih partnerstava s lokalnim pružateljima pomoći.
- Poticanje humanitarnih partnera da se više koriste digitalnim alatima, među ostalim zajedničkim radom na izgradnji okruženja u kojem je te alate moguće koristiti.
- Izrada posebnih smjernica za veću uporabu digitalnog novca i osiguravanje pristupa digitalnim rješenjima za primatelje pomoći, u kontekstu revizije tematske politike EU-a o novčanoj pomoći.
- Podupiranje, povećavanje i promicanje ulaganja u dokazana, isplativa i tehnološki utemeljena rješenja za humanitarnu pomoć, po uzoru na nagrade Europskog vijeća za inovacije 2020.

***Cilj:** Osigurati da se humanitarna pomoć EU-a može brzo i učinkovito isporučiti onima kojima je potrebna.*

- Razvoj europskog kapaciteta za humanitarni odgovor kako bi se prema potrebi otklonili nedostaci, čime bi se državama članicama EU-a i humanitarnim partnerima omogućilo brzo pružanje humanitarne pomoći, u koordinaciji i komplementarno s Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu.

***Cilj:** Daljnje uključivanje učinaka klimatskih promjena i okolišnih čimbenika u politiku i praksu humanitarne pomoći te jačanje koordinacije s akterima u području razvoja, sigurnosti i klime/okoliša radi izgradnje otpornosti ranjivih zajednica.*

- Priprema smjernica za humanitarne partnere EU-a i njihovo osposobljavanje u pogledu ozelenjivanja humanitarne pomoći kako bi se smanjio klimatski i ekološki otisak humanitarne pomoći.
- Praćenje rashoda povezanih s klimom u okviru Uredbe EU-a o humanitarnoj pomoći.

***Cilj:** Osigurati da su humanitarne i razvojne politike, politike mira i druge politike usklađene kako bi se bolje povezali hitna pomoć i dugoročna rješenja, s ciljem smanjenja potreba i rješavanja temeljnih uzroka sukoba i kriza.*

- Provedba EU-ove sustavne zajedničke analize rizika, potreba, ranjivosti i strukturnih pokretača krize te, prema potrebi, zajedničko programiranje i planiranje politika EU-a, u skladu s pristupom kojim se povezuje humanitarna pomoć, razvoj i mir.
- Uspostava međuovisnosti različitih humanitarnih, razvojnih i mirovnih mjera te upotreba postojećih alata, kao što je dijalog o politikama, za jačanje nacionalnih i lokalnih kapaciteta, uključujući kapacitete nedržavnih tijela, za pružanje osnovnih usluga i potpore jačanju otpornosti.
- Veća potpora za socijalne sigurnosne mreže koje se temelje na gotovini i koje su otporne na šokove.
- Promicanje učinkovite humanitarne civilno-vojne koordinaciju u svim relevantnim kontekstima, kao okvir za zaštitu humanitarnog prostora, izbjegavanje udvostručavanja, smanjenje nedosljednosti i maksimalno povećanje potencijalnih sinergija s akterima u području sigurnosti i obrane.
- Izgradnja sinergija s angažmanom EU-a u području posredovanja radi postizanja mira i sprječavanja sukoba, uz potpuno poštovanje humanitarnih načela, s ciljem uspješnijeg ublažavanja ljudskih patnji.
- Integriranje obrazovanja u prioritetna područja u okviru humanitarne pomoći, razvoja i mira kako bi se otklonili globalni nedostaci u obrazovanju i u sektorima kao što su zdravstvo, sigurnost opskrbe hranom, pripravnost na katastrofe i otpornost na klimatske promjene.

Cilj: Znatno povećati bazu resursa za humanitarno djelovanje.

- Pokretanje pilot-inicijative mješovitog financiranja iz proračuna EU-a za humanitarnu pomoć kako bi se privukla dodatna financijska sredstva iz privatnog sektora u kontekstu pružanja humanitarne pomoći u 2021.

Cilj: Staviti usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom u središte vanjskog djelovanja EU-a kako bi se zaštitilo civilno stanovništvo, poduprlo principijelno humanitarno djelovanje te zaštitilo humanitarne radnike i zdravstvene djelatnike.

- Uspostavljanje koordinacijskog mehanizma na razini EU-a u pitanjima međunarodnog humanitarnog prava kako bi se osiguralo bolje praćenje povreda međunarodnog humanitarnog prava, olakšala koordinacija relevantnih aktera EU-a i poduprla snažnija humanitarna diplomacija EU-a.
- Dodatno jačanje okvira za usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom, među ostalim u sklopu vanjskih instrumenata EU-a, s pomoću dužne pažnje te putem njegovih političkih dijaloga, dijaloga o sigurnosti i ljudskim pravima te prema potrebi trgovinskih sporazuma s partnerskim zemljama.
- Daljnje promicanje dijaloga među svim stranama uključenima u humanitarnu pomoć (donatorima, regulatorima, nevladinim organizacijama i bankama) kako bi se olakšala isporuka humanitarne pomoći svima kojima je potrebna.

Cilj: Jačanje angažmana i vodstva EU-a u području humanitarne pomoći kako bi se maksimalno povećao njezin učinak.

- Organiziranje Europskog humanitarnog foruma 2021. radi promicanja dijaloga o pitanjima humanitarne politike.
- Promicanje daljnjeg dijaloga s ključnim dionicima o napretku ključnih predloženih mjera utvrđenih u ovoj Komunikaciji i sudjelovanje u njemu.

Ključne mjere za EU i države članice

Cilj: Daljnje uključivanje učinaka klimatskih promjena i okolišnih čimbenika u politiku i praksu humanitarne pomoći te jačanje koordinacije s akterima u području razvoja, sigurnosti i klime/okoliša radi izgradnje otpornosti ranjivih zajednica.

- Znatno povećavanje udjela sredstava za borbu protiv klimatskih promjena namijenjenih poboljšanju otpornosti i prilagodbi u zemljama i regijama koje su najviše podložne katastrofama, u skladu s novom strategijom EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama i u okviru pristupa povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira.
- Jačanje otpornosti osjetljivih skupina stanovništva na klimu i okoliš pristupom povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira te osiguravanje širenja i provedbe novih smjernica o pripravnosti na katastrofe među humanitarnim partnerima EU-a, u bliskoj suradnji s dionicima u području razvoja i klime.
- Daljnji razvoj i primjena pristupa utemeljenih na znanju o rizicima, uključujući financiranje rizika i jačanje anticipatornog djelovanja u različitim humanitarnim kontekstima i regijama.

Cilj: Osigurati sinergiju humanitarnih i razvojnih politika te politika izgradnje mira i drugih politika kako bi se bolje povezali hitna pomoć i dugoročna rješenja, s ciljem smanjenja potreba i rješavanja temeljnih uzroka sukoba i kriza.

- Jačanje koordinacijskih mehanizama na terenu u svim aktivnostima EU-a u području humanitarne pomoći, razvoja i izgradnje mira kako bi se osigurali zajednički i dosljedni ishodi, uz potporu delegacija EU-a i lokalnih ureda ECHO-a. Bliska suradnja s državama članicama EU-a u tom pogledu uzimajući u obzir pristup skupine Team Europe.
- Iskorištavanje političkog i diplomatskog angažmana EU-a i svih dostupnih instrumenata za sprječavanje kriza, rješavanje sukoba i izgradnju mira te intenzivnije zagovaranje humanitarnih operacija kako bi se olakšao pristup, zaštitili civili te poštovala humanitarna načela i međunarodno humanitarno pravo.

Cilj: Znatno povećati bazu resursa za humanitarno djelovanje.

- Podsjećanje na obvezu EU-a da 0,7 % bruto nacionalnog dohotka (BND) osigura kao službenu razvojnu pomoć, surađuje s državama članicama na jačanju obveza u

pogledu financiranja humanitarne pomoći u skladu s naglim povećanjem humanitarnih potreba i zahtjeva posljednjih godina.

- Intenzivnija suradnja EU-a s tradicionalnim i novim zemljama donatoricama kako bi se podsjetilo na zajedničku odgovornost pružanja potpore humanitarnom odgovoru i njihovo sustavnije uključivanje u politički dijalog EU-a s relevantnim zemljama izvan EU-a. Jačanje ili sklapanje saveza na globalnoj razini sa zemljama istomišljenicama radi promicanja globalnog humanitarnog programa.

***Cilj:** Staviti usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom u središte vanjskog djelovanja EU-a kako bi se zaštitilo civilno stanovništvo, poduprlo principijelno humanitarno djelovanje i zaštitilo humanitarne radnike i zdravstvene djelatnike.*

- Razmatranje uključivanja ozbiljnih povreda međunarodnog humanitarnog prava kao temelja za uvrštavanje na popis režima sankcija EU-a kad god je to primjereno, istodobno osiguravajući da se izbjegne svaki mogući negativni učinak na humanitarne aktivnosti.
- Daljnje osiguravanje da se međunarodno humanitarno pravo u potpunosti odražava u politici sankcija EU-a, među ostalim dosljednim uključivanjem humanitarnih izuzeća u režime sankcija EU-a. Uspostavljanje djelotvornog okvira za primjenu takvih iznimaka kojima će se koristiti humanitarne organizacije koje primaju sredstva EU-a. Pružanje dodatne praktične potpore humanitarnim organizacijama u pogledu njihovih prava i odgovornosti u različitim režimima sankcija EU-a.

***Cilj:** Jačanje angažmana i vodstva EU-a u području humanitarne pomoći kako bi se maksimalno povećao njezin učinak.*

- Poticanje jednoglasnih poruka EU-a i njegovih država članica o ključnim humanitarnim krizama i poticanje konsolidiranih obveza EU-a i država članica na međunarodnim humanitarnim donatorskim konferencijama (uz nacionalne) koristeći se pristupom skupine Team Europe. Konsolidacija stajališta EU-a i država članica u relevantnim međunarodnim i multilateralnim forumima.
- Omogućavanje uporabe vanjskih namjenskih prihoda za države članice EU-a kako bi iskoristile humanitarnu prisutnost i stručno znanje EU-a.